

T.C.

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HEM307 OKUL SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ
DERS KİTAPÇIĞI

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI

ÖĞR. GÖR. SULTAN KAYAN

2025

İÇİNDEKİLER

1. Okul Sağlığı Hemşireliği Dersi

- 1.1. Dersin Tanımı ve Amacı**
- 1.2. Dersin Eğitim Modeli**
- 1.3. Dersin Genel Hedefleri**
- 1.4. Dersin Öğrenme Çıktıları**
- 1.5. Dersin Programdaki Yeri**
- 1.6.Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri**
- 1.7. Dersin Değerlendirmesi**

2. Haftalık Ders İçeriği

- 2.1. Okul Sağlığı Hemşireliği Dersi Haftalık Ders Planı**

3. Okul Sağlığı Hemşireliği Dersi Kaynak Listesi

4. Ekler

1. Okul Sağlığı Hemşireliği Dersi

1.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Tanım:

Okul Sağlığı Hemşireliği dersi, okul sağlığı bileşenlerini, okul sağlığı hemşireliğini, okul çağı çocuğunda görülen hastalıklarını, nedenleri ve hemşirelik bakımını içeren bir derstir. Ayrıca ders, okul çağı taramaları, sağlık eğitimi, sağlık okuryazarlığı konularını ele alarak okul çağı döneminde sağlığının geliştirilmesi kavramını ele alır.

Amaç:

Sağlık ekibinin bir üyesi olacak hemşirelik öğrencilerine okul çağı çocuklarının ve okul personelinin sağlığının korunması, geliştirilmesi yoluyla sağlıklı bir toplum oluşturulması için okul sağlığı hemşireliği kapsamında ileri bilgi ve becerileri kazandırmayı amaçlamaktadır.

1.2. Eğitim Modeli

Ders, klasik eğitim modeli temel alınarak yürütölmektedir. Uygulanan bu modelde öğrencilerin mesleki bilgi beceri ve tutumlarının geliştirilmesi amaçlanmakta olup teorik dersler ile birlikte laboratuvar ve uygulama alanlarında beceri eğitimi verilmektedir. Bu süreç, Bloom'un Taxonomisinden yararlanılarak öğrencilerin, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor düzeyde öğrenmelerini destekleyecek şekilde yürütölmektedir.

1.3. Dersin Genel Hedefleri

- Okul sağlığı hizmetlerinin ilke ve uygulamalarını öğrencilere kazandırmak,
- Hemşirelik rollerinin, okul çağındaki çocukların sağlık gereksinimlerini karşılama sürecindeki önemini anlamalarını sağlamak,
- Sağlığı koruyucu, geliştirici ve rehabilite edici hemşirelik uygulamalarını okullarda gerçekleştirebilmelerini sağlamak,
- Çocuk, aile ve okul personeli ile etkili iletişim kurabilen, danışmanlık yapabilen hemşireler yetiştirmek,
- Okul sağlığı programlarının geliştirilmesine katkıda bulunabilecek, toplum sağlığını koruyucu ve geliştirici yaklaşımları benimsetmektir.

1.4. Dersin Öğrenme Çıktıları

Dersi alan öğrenciler;

- ✓ Okul sağlığı hemşireliğine ilişkin temel kavramları, ilke ve yöntemleri tanımlar.

- ✓ Sağlıklı okul ve çevresinin özelliklerini tanımlar.
- ✓ Okul sağlığı hizmetlerinin önemini kavrar.
- ✓ Okul sağlığı hemşireliğine ilişkin kavram ve ilkelerin önemini açıklar.
- ✓ Okul sağlığı hemşiresinin rollerini ve sorumluluklarını tanımlar.
- ✓ Okul sağlığı hemşireliğine yönelik ulusal ve uluslararası mevzuat ve politikaları açıklar.
- ✓ Okul toplumunun öncelikli sağlık sorunlarını ve risk faktörlerini tanımlar.
- ✓ Okul toplumunun sağlık risklerini azaltan öneriler geliştirir.
- ✓ Okul çağındaki çocukların büyüme-gelişme özelliklerini ve sağlık gereksinimlerini tanımlar.
- ✓ Okul çocuğunun fizyolojik, psikolojik, sosyal gereksinim ve sorunlarına yönelik hemşirelik sürecini uygular.
- ✓ Bireyin, ailenin ve okul toplumunun sağlığını geliştirme ve korumada sağlık eğitim programı oluşturur.
- ✓ Okul çocuğu ve okul personeli için sağlık taraması, bağışıklama ve hijyen uygulamalarını planlar ve uygular.
- ✓ Okul çocuğu, aile ve okul personeli ile etkili iletişim ve danışmanlık becerilerini sergiler.

1.5. Dersin Programdaki Yeri

Okul Sağlığı Hemşireliği dersi, hemşirelik lisans eğitiminde 5. Yarıyıl Mesleki Seçmeli III kategorisinde yer alan derslerden biridir.

1.6. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Anlatım (Düz Anlatım): Öğretim elemanının bilgi aktarımı

Tartışma: Öğrencilerin aktif katılımıyla konuların irdelenmesi

Soru-Cevap: Öğrencilerin düşünmesi ve öğrenilen bilgileri hatırlamasının sağlanması

Gösterip Yaptırma: Sağlık taramaları, ölçüm tekniklerini ve uygulamalarını gösterme

Vaka Analizi: Okulda karşılaşılan sağlık sorunları konusunda örnek olayların incelenmesi

Beyin Fırtınası: Okulda sağlık sorunlarına yönelik çözüm önerileri

Rol-Play: Hemşire, öğrenci/öğretmen/veli gibi senaryolarla iletişim becerinin geliştirilmesi

Akran Eğitimi: Öğrencilerin birbirine öğreterek öğrenmesi

1.7. Dersin Değerlendirmesi

- Ara Sınav (%30): Çoktan seçmeli ve klasik sınav soruları
- Ödev 1 (%10): Konuyla ilgili araştırma (Sağlık eğitimi sunumu değerlendirme formu)
- Ödev 2 (%10): Akran eğitimi yoluyla sınıf içi sağlık taramalarının yapılması

- Final (%50): Çoktan seçmeli ve klasik sınav soruları

2. Haftalık Ders İçeriği

2.1. Okul Sağlığı Hemşireliği Dersi Haftalık Ders Planı

Tarih	Konular	Yöntem
1. Hafta	Dersin Tanıtımı ve okul sağlığına giriş	Anlatım
2. Hafta	Okul sağlığı hizmetlerinin tanımı ve önemi Dünyada ve Türkiye’de okul sağlığı hizmetlerinin tarihsel gelişimi ve durumu Dünya’da ve Türkiye’de okul sağlığı hemşireliğinin tarihsel gelişimi ve durumu	Anlatım Soru-Cevap Tartışma Beyin Fırtınası
3. Hafta	Okul sağlığı hemşireliği eğitimi Okul sağlığı hemşiresinin rol ve sorumlulukları Okul sağlığı hemşiresinin fonksiyonları	Anlatım Soru-Cevap Rol-Play
4. Hafta	Okul sağlığı hemşireliği yasal düzenlemeler ve etik kodlar Okul sağlığı hemşireliği uygulama standartları Okul sağlığı hemşireliği ile ilgili kanıta dayalı uygulamalar	Anlatım Soru-Cevap Beyin Fırtınası
5. Hafta	Okul çağı dönemi gelişim özellikleri Okul çağı dönemi sağlık sorunları ve çözüm önerileri	Anlatım Soru-Cevap Vaka Analizi
6. Hafta	Okula kabul muayenesi ve periyodik fizik muayeneler Taramalar ve bağışıklama	Anlatım Gösterip Yaptırma
7. Hafta	İlkyardım ve kazalardan korunma	Anlatım Soru-Cevap Rol-Play
8. Hafta	ARA SINAV	---
9. Hafta	Bulaşıcı hastalıklardan korunma Kronik hastaların izlemi	Anlatım Soru-Cevap
10. Hafta	Okul ruh sağlığı hizmetleri	Anlatım Soru-Cevap Vaka Analizi
11. Hafta	Sağlıklı okul çevresi çalışmaları ve afet planı	Anlatım
12. Hafta	Okul çağı döneminde sağlığının geliştirilmesi, sağlık eğitimi, SOY Dünyada ve Türkiye’de okul sağlığını geliştirici programlar	Anlatım Soru-Cevap Beyin Fırtınası
13. Hafta	Sağlık Taramalarının Uygulanması	Gösterip Yaptırma Rol-Play Akran Eğitimi
14. Hafta	Dönem Sonu Ödevi (Sağlık Eğitimi)	Akran Eğitimi

3. Okul Sağlığı Hemşireliği Dersi Kaynak Listesi

- Akgül, E., Ergün, A., & Gür, K. (2024). Güncel yasal düzenlemeler doğrultusunda okul sağlığı hemşireliği. Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 11(2), 337–343. <https://doi.org/10.34087/cbusbed.1363146>
- Arslan, N., & Ardiç, A. (2024). Evaluation of school health nursing practice in acute health problems with the Omaha. Journal of Nursology. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jnursology/article/1430334>
- Bekaert, S., Sammut, D., Appleton, J. V., Taylor, J., Harrold, T., & Cook, G. (2023). Learning from school nursing practices and new ways of working during the COVID-19 pandemic: A qualitative study. Community Health & Health Education, 4(2), 71–79. <https://www.magonlinelibrary.com/doi/abs/10.12968/chhe.2023.4.2.71>
- Güler, B. D., & Altay, B. Adölesanlarda Riskli Sağlık Davranışları Ve Hemşirelik Yaklaşımı. Hitit Sağlık Dergisi, (2), 27-39.
- Kalkım, A., Sert, Z. E., Şimşek, H. G., & Özsoy, S. A. (2024). The effectiveness of health education program implemented by school nurses on primary school students' health perception, health behaviors and health control. Journal of Public Health Nursing. <https://dergipark.org.tr/en/pub/jphn/issue/86750/1385558>
- Karadaş, H., Işiker, Y., & Altınok, S. (2024). Okul sağlığı ve güvenliği bağlamında okul hemşireliğine duyulan ihtiyaç: Olgubilim çalışması. Anatolian Journal of Health Research. <https://dergipark.org.tr/en/pub/anatoljhr/issue/89509/1543393>
- Kolcu, M., Çelik, S., Güney, R., & Şendir, M. (2022). A school nursing health screening program in Turkey: A pilot study. Journal of School Health Sciences. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jshs/issue/69416/992285>
- Koştı, N., İnci, F. H., Kartal, A., Kılınç İşleyen, E., Korkmaz Aslan, G., & Çınar, İ. (2024). Sığınmacı öğrencilerin de yer aldığı ilkokullarda okul sağlığı hemşireliği kapsamında bazı sağlık sorunlarının belirlenmesi: Tanımlayıcı ve kesitsel bir çalışma. Uşak Üniversitesi Yayınları. <https://avesis.usak.edu.tr/yayin/911fb961-e28f-4de4-9d36-3cb1ad85cf8e>
- Maughan, E. D., & Baltag, V. (2024). The global shortage of school nurses. The Journal of School Nursing. <https://doi.org/10.1177/10598405231213929>
- Türkiye Klinikleri. (2024). Okul sağlığı hemşireliği uygulamalarında etik ikilemler. Türkiye Klinikleri Hemşirelik Dergisi. <https://www.turkiyeklinikleri.com/article/tr-okul-sagligi-hemsireligi-uygulamalarinda-etik-kilemler-90909.html>

4. Ekler

Ek 1. Sağlık Eğitimi Değerlendirme Formu

Eğitim-Öğretim Dönemi:	
Bölüm/Anabilim Dalı:	
Dersin Kodu ve Adı:	
Dersin Sorumlu Öğretim Üyesi:	
Öğrencinin Adı Soyadı:	
Ödev Teslim Tarihi:	

ÖN KOŞUL: Benzerlik (İntihal) oranı %25'in üzerinde olan ödevler değerlendirmeye alınmayacaktır.			
1. ÖDEVİN BÖLÜMLERİ		Puan	Aldığı Puan
1.1.	Ödevin tüm bölümleri belirlenen (Kapak, Başlık ve İçindekiler, Özet ve Anahtar Kelimeler, Genel Bilgiler ve Kaynaklar) kurallara uygun hazırlanmıştır.	20	
1.2.	Ödevin Kapak, Başlık ve İçindekiler, Genel Bilgiler ve Kaynakları hazırlanmıştır.	15	
1.3.	Ödevin Başlık, Genel Bilgiler ve Kaynakları hazırlanmıştır.	10	
1.4.	Ödevin Başlık ve Genel Bilgileri hazırlanmıştır.	5	
2. ÖDEVİN BİÇİMİ (Times New Roman, 12 punto, 1,5 satır aralığı, iki yana yaslı, sayfa kenarlarından 2,5 cm boşluk bırakarak yazılmalıdır.)			

2.1	Tüm sayfalarda aynı yazı biçimi (punto, yazı tipi, satır aralığı, sayfa kenarlarındaki boşluk) ve sayfa düzeni kullanılmıştır.	15	
2.2.	Sayfaların büyük bir kısmında yazı biçimi ve sayfa düzenine uyulmuştur.	10	
2.3.	Sayfaların en az iki sayfasında yazı biçimine ve sayfa düzenine uyulmuştur.	5	
2.4.	Ödevin bütününde hiçbir yazı biçimine ve sayfa düzenine uyulmamıştır.	0	
3. GENEL BİLGİLERİN DÜZENİ			
3.1	Genel bilgiler giriş, gelişme ve sonuç sıralamasıyla yazılmıştır.	15	
3.3.	Giriş, gelişme ya da sonuçtan sadece biri yazılmıştır.	5	
4. İÇERİK			
4.1	Konunun içeriği tam ve doğru tanımlanmış, yeterince iyi düzeyde ele alınmıştır.	20	
4.2	Konunun içeriği doğru tanımlanmış, yeterli düzeyde ele alınmıştır.	15	
4.3	Konu içeriği tanımlanmış, ancak yeterli düzeyde ele alınmamıştır.	10	
4.4	Konu içeriği ele alınmamıştır.	5	
5. REFERANSLAR (KAYNAKLAR)			
5.1	Son 5 yılda yayınlanmış, en az 10 bilimsel kaynak kullanılmış ve metin içinde ve kaynakçada APA stile uygun olarak yazılmıştır.	20	
5.2.	Kaynak sayısı uygun, kaynaklar bilimsel içerikle uygun ancak kaynak yazımı ve metin içi atıflar APA Stiline uygun değildir.	15	
5.3	Kaynaklar sayı ve içerik olarak en az 5 ve altındadır.	10	
5.4	Kullanılan kaynaklar bilimsel içerikle bağdaşmamaktadır.	5	
5.5	Kaynak kullanılmamış, atıflar gösterilmemiştir.	0	
*Bilimsel Kaynak olarak makale (hakemli dergilerde yayınlanmış), kitap ve resmi kurum ve kuruluşların siteleri (Örn. DSÖ, TÜİK, Sağlık Bakanlığı gibi) kullanılmalıdır.			
6. TESLİM			
7.1	Ödevi zamanında teslim edilmiştir.	10	
7.2	Ödevi zamanında teslim edilmemiştir.	0	
Toplam		100	

Ek 2. Sağlık Eğitimi Sunum Değerlendirme Formu

T.C. BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ	SUNUM/SEMİNER DEĞERLENDİRME FORMU	Doküman No:
		İlk Yayın Tarihi:
		Revizyon Tarihi:
		Revizyon No:
		Sayfa:

Eğitim-Öğretim Dönemi:	
Bölüm/Anabilim Dalı:	
Dersin Kodu ve Adı:	
Dersin Sorumlu Öğretim Üyesi:	
Seminer Konusu	
Sunum Tarihi	
Öğrenci/Grup Adı	

<i>Seminer Hazırlığı Değerlendirme</i>					
Görev dağılımının yapılması	10	8	6	4	2
Grup üyelerinin işbirliği becerisi	10	8	6	4	2
Sunum öncesi danışmanlık alma	10	8	6	4	2
<i>Sunumu Değerlendirme</i>					
Konu anlatımı ve genel görünüm	10	8	6	4	2
Konuya hakim olma	10	8	6	4	2
Uygun öğretim yöntemlerini ve araç gereçleri seçme ve kullanma	10	8	6	4	2
Literatürün seçimi ve yeterliliği	10	8	6	4	2
Sunum süresini etkin kullanma	10	8	6	4	2
Sunum sonrasında geri bildirim alabilme	10	8	6	4	2
Sunumda kaynakça gösterimi	10	8	6	4	2

Derecelendirme:

10 – **Mükemmel** Tüm gerekliliklerin üzerinde

8 – **Çok iyi** Minimum beklentileri aşıyor; ortalamanın üzerinde

6– **Orta** Belirtilen amaçları karşılıyor; tatminkar

4 – **Kabul edilebilir** Belirtilen amaçların çoğunu karşılıyor, ancak geliştirilmeye ihtiyaç var

2 – **Zayıf** Kesinlikle standartlarla örtüşmüyor – geliştirilmeye ihtiyaç var

Ek 2. Tarama Formları

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]